

- Duży stopień zanieczyszczenia powietrza w Mieście
- Zbyt małe obciążenie oczyszczalni ścieków
- Brak systemu rejestracji urządzeń gospodarki wodnej i ściekowej, systemu kontroli zbiorników bezodpływowych oraz oczyszczalni przydomowych
- Konieczność uporządkowania systemu odprowadzenia i oczyszczania ścieków
- Realizacja budowy stacji uzdatniania wody w celu poprawy jakości wody
- Konieczność rozbudowy składowiska odpadów stałych
- Konieczność poprawy stanu dróg i ulic
- Konieczność rozwoju budownictwa mieszkaniowego oraz poprawy stanu technicznego istniejących zasobów mieszkaniowych (remonty kapitalne i modernizacja). Nowe realizacje w zabudowie jednorodzinnej i zagrodowej zabezpieczą potrzeby wynikające z przyrostu naturalnego
- Niedostateczna ilość mieszkań oddawanych do użytku
- Konieczność rozwiązania problemów ekologicznych zawartych w tabeli poniżej

Tabela 11: Problemy ekologiczne Miasta i Gminy Pleszew

Problem ekologiczny (forma degradacji środowiska)	Główne przyczyny występowania problemu	Ogólne metody w zakresie przeciwdziałania określone problemowi
Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego	<ul style="list-style-type: none"> • istnienie kilku zakładów przemysłowych, • stosowanie indywidualnego ogrzewania (węglowego) • nasilony ruch komunikacyjny 	<ul style="list-style-type: none"> • współpraca na rzecz kierunków zmniejszenia zanieczyszczeń z zakładów przemysłowych na terenie gminy, • likwidacja indywidualnych punktów paleniskowych, • przechodzenie na paliwa ekologiczne - gaz, paliwa odnawialne, • tworzenie i rozszerzanie stref ochronnych zieleni, • prowadzenie nowych nasadzeń leśnych na terenach nieużytków oraz gleb o słabej bonitacji
Hałas	<ul style="list-style-type: none"> • duży ruch komunikacyjny • zakłady przemysłowe 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzenie ekranów i stref izolacyjnych wzdłuż ciągów komunikacyjnych o największym nasileniu ruchu, • przebudowa złych rozwiązań węzłów komunikacyjnych • modernizacja zakładów przemysłowych.
Zanieczyszczenie wód powierzchniowych	<ul style="list-style-type: none"> • brak kanalizacji sanitarnej na dużym obszarze gminy, • niewystarczająca ilość oczyszczalni lokalnych, • zanieczyszczenia pochodzące z poza terenów gminy, 	<ul style="list-style-type: none"> • budowa lokalnych oczyszczalni ścieków, • pełne skanalizowanie gminy, • zlikwidowanie dzikich wysypisk odpadów i wylewisk ścieków, • współpraca na rzecz kierunków zmniejszenia zanieczyszczeń z poza terenu gminy,
Zanieczyszczenie wód podziemnych	<ul style="list-style-type: none"> • nieszczelne zbiorniki bezodpływowe, • położenie gminy w strefie małych zasobów wodnych 	<ul style="list-style-type: none"> • pełne skanalizowanie gminy, • zlikwidowanie dzikich wylewisk, • kontrola szczelności zbiorników bezodpływowych - szamb, • przeciwdziałanie zmianie stosunków wodnych.
Skażenie gleby	<ul style="list-style-type: none"> • zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczenie emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych • wapnowanie gleb
Degradacja szaty roślinnej	<ul style="list-style-type: none"> • zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego • degradacja gleb 	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczenie emisji zanieczyszczeń atmosferycznych • właściwa pielęgnacja szaty roślinnej • stosowanie gatunków odpornych na zanieczyszczenia, • zalesianie nieużytków, • wzbogacanie gleb środkami glebotwórczymi (kompost);
Ubożenie świata	<ul style="list-style-type: none"> • zanieczyszczenie 	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczanie lokalnych źródeł zanieczyszczeń powietrza, gleby i

zwierzęcego	powietrza, gleby i wody • kłusownictwo	wody • walka z kłusownictwem • dokarmianie i szczepienia ochronne
Obniżenie walorów estetyczno widokowych	• obiekty pochodzenia antropogenicznego • estetyka zabudowy mieszkalnej	• porządkowanie zabudowy

Źródło: Opracowanie na podstawie Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Pleszew, styczeń 2005r.

2. GOSPODARKA

2.1. Główni pracodawcy – struktura i trendy

Największym pracodawcą w Pleszewie jest FAMOT – Pleszew S.A. – firma z kapitałem niemieckim – koncern GILDEMEISTER posiada ponad 99% akcji FAMOT. Jest to najbardziej znaczący producent obrabiarek do metalu w Polsce. Dzięki programowi produkcji tokarek spółka znana jest w Europie Środkowej i Wschodniej, a jej tradycja w budowie maszyn sięga 120 lat. Firma modernizuje i produkuje własne tokarki z rodziny NEF i CTX oraz pionowe centra obróbkowe DMC – V,

Tabela 12: Najwięksi pracodawcy Pleszewa

NAZWA	Zakres działalności	Zatrudnienie			
		2000	2002	2004	2005
FAMOT – Pleszew S.A.	produkcja tokarek, przemysł elektromaszynowy	514	477	497	510
SP ZOZ	usługi lecznicze	500	449	390	397
SPOMASZ – Pleszew S.A.	produkcja maszyn dla przemysłu spożywczego	268	241	236	244
Dom Pomocy Społecznej	świadczenie pomocy społecznej	170	182	181	181
Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.	usługi komunalne	152	165	177	178
Stolarnia – Tartak Z.E.P. Jendrsiak	usługi stolarskie	91	119	158	150
Urząd Miasta i Gminy	administracja lokalna	80	90	88	92
„DELTA” S.J.	skup złomu	86	87	87	87
Starostwo Powiatowe	administracja lokalna	65	66	76	76
Bank Spółdzielczy		34	41	41	45
Pleszewskie Zakłady Zbożowe S.A.	producent mąk, skup, konserwacja i przechowywanie zbóż i rzepaku	115	108	62	63

Źródło: Wydział Rozwoju Gospodarczego UMIG Pleszew

- *Fabryka Maszyn Spożywczych SPOMASZ – Pleszew S.A.* – fabryka z ponad stuletnią tradycją specjalizuje się w produkcji maszyn i urządzeń dla przemysłu spożywczego, m.in.: spirytusowego, cukierniczego, owocowo – warzywnego, piwowarskiego i tłuszczowego. Specjalnością jest aparatura z metali kolorowych i kwasoodpornych. Zakład jest uprawniony do wykonywania zbiorników ciśnieniowych,

- *Pleszewskie Zakłady Zbożowe S.A. Zakład Pracy Chronionej* – początki działalności zakładu sięgają roku 1855, od marca 2004r. „Pleszewskie Młyny” weszły w skład grupy kapitałowej Polski Koncern Mięsny DUDA S.A. PZZ to znany producent szerokiego asortymentu mąk pszennych, żytnich i kasz jęczmiennych. Zakład zajmuje się skupem, konserwacją i przechowywaniem zbóż i rzepaku,
- *Spółdzielnia Metalowców KOTLARZ* – założona w 1988r., skupia około 40 zakładów i firm produkujących kotły centralnego ogrzewania,
- *Stolarnia – Tartak Z. E. P. Jendrasiak* – zakład rzemieślniczy uruchomiony w 1975r. zajmuje się produkcją mebli, schodów, drzwi wewnętrznych, świadczeniem usług oraz wykonywaniem stolarki budowlanej. Znaczna część produkcji jest eksportowana, głównie do Niemiec. Spółka permanentnie jest rozbudowywana i modernizowana, zatrudnia ponad 100 pracowników i uczniów,

Pleszew jest znanym w kraju ośrodkiem kotlarstwa. Jest tutaj kilkadziesiąt mniejszych lub większych zakładów i wytwórni produkujących kotły najprzeróżniejszych rodzajów i przeznaczeń znanych nie tylko w Polsce. W sumie w ewidencji działalności gospodarczej jest zarejestrowanych ponad 100 podmiotów gospodarczych z branży kotlarskiej, zatrudniających blisko 1.000 pracowników. Ich potencjał techniczny i ekonomiczny jest zróżnicowany, jednakże w ostatnich latach zauważa się wyraźne tendencje rozwojowe, stosowanie najnowocześniejszych technologii i ciągle podnoszenie jakości wyrobów. To pozwala im łatwiej stawiać czoło wyzwaniom Unii Europejskiej. Roczna produkcja kotłów na terenie Miasta i Gminy Pleszew szacowana jest na około 34.000 sztuk.

2.2. Ilość podmiotów gospodarczych w Pleszewie

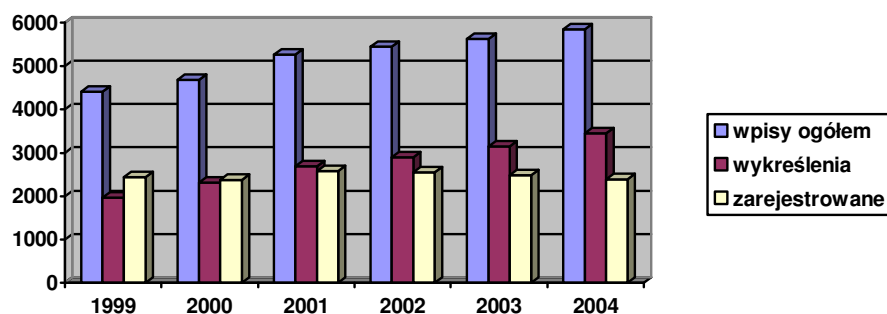
W ewidencji działalności gospodarczej Urzędu Miasta i Gminy w Pleszewie zarejestrowanych jest ogółem 2.390 podmiotów gospodarczych /dane na koniec 2004r./ na terenie Miasta i Gminy. Zdecydowana większość z nich przypada na Miasto – około 84%. 16% podmiotów działa na terenach wiejskich.

Tabela 13: Ilość podmiotów gospodarczych Miasta i Gminy Pleszew – tendencje

	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Wpisy łącznie	4.407	4.688	5.265	5.444	5.623	5.846
Wykreślenia	1.966	2.313	2.693	2.898	3.141	3.456
Zarejestrowane	2.441	2.375	2.572	2.546	2.482	2.390

Źródło: Ewidencja działalności gospodarczej UM i G Pleszew

Wykres 1: Liczba podmiotów gospodarczych Miasta i Gminy Pleszew

Źródło: Ewidencja działalności gospodarczej UMiG Pleszew

Analizując wykres można zauważyć przełom w ewidencji działalności gospodarczej w roku 2003, czyli przed akcesją Polski do Unii Europejskiej. Dokonano najwięcej od 1999 roku wpisów do ewidencji ogółem – 5.623, ale jednocześnie w tym roku najwięcej osób zrezygnowało z prowadzenia działalności gospodarczej. Przyczyny to przede wszystkim: zmieniające się polskie ustawodawstwo, bariery biurokratyczne, kapitałowe, brak infrastruktury, bariery teleinformatyczne czy sytuacja w skali makro, ale i obawa przed wejściem Polski do UE i nie sprostanie unijnym wymogom. Od roku 2001 zauważa się tendencję spadkową w ilości firm zarejestrowanych, co oznacza, że pomimo faktu, iż coraz więcej osób rejestruje firmy, jednocześnie coraz większa liczba osób wykreśla działalność gospodarczą.

Tabela 14: Liczba podmiotów gospodarczych Pleszewa według ulic

Lp.	Ulica	Liczba podm.	Lp.	Ulica	Liczba podm.	Lp.	Ulica	Liczba podm.
1	Aleje Mickiewicza	6	51	Kopernika	1	101	Wł. Reymonta	1
2	Aleje Wojska Pol.	40	52	Kossaka	1	102	Rolna	1
3	Anny Jagiellonki	-	53	Kowalska	6	103	Różana	2
4	Armii Poznań	6	54	Kościelna	2	104	Rynek	54
5	Asnyka	-	55	Kraszewskiego	9	105	Sienkiewicza	73
6	Bałtycka	2	56	Królowej Jadwigi	2	106	M. C. Skłodowskiej	-
7	M. Bałuckiego	-	57	Krótką	7	107	Stonieczna	5
8	Błotna	1	58	Krzywa	8	108	Słowackiego	6
9	W. Bogusławskiego	1	59	Krzyżowa	-	109	L. Solskiego	-
10	M. Bogusza	3	60	K. Kurpińskiego	-	110	K. Sopałowicza	9
11	E. Bojanowskiego	9	61	Kusocińskiego	5	111	Sporna	5
12	B. Chrobrego	-	62	Kwiatowa	1	112	Sportowa	1
13	B. Krzywoustego	15	63	Ks. K. Niesiołowskiego	2	113	St. A. Poniatowskiego	-
14	B. Śmiałego	3	64	Lenartowicza	7	114	Stare Targowisko	1
15	Bramkowa	2	65	Lipowa	16	115	S. Batorego	9
16	Chelmońskiego	-	66	Łąkowa	2	116	Stolarska	1
17	Chopina	8	67	Makowskiego	1	117	Strumykowa	-
18	Cicha	-	68	Malinie	-	118	Szenica	13
19	Ciołkowskiego	-	69	Malińska	12	119	Szkolna	4
20	Dąbrowskiego	1	70	K. Marcinkowskiego	-	120	Szpitalna	6
21	Daszyńskiego	21	71	Marszewska	118	121	K. Szymanowskiego	1
22	Drobnika	1	72	J. Matejki	-	122	Św. Ducha	1
23	Kubackiego	3	73	Michałowskiego	-	123	Śmieja Młyn	-
24	Fabryczna	3	74	Mieszka I	53	124	Targowa	13
25	Fredry	8	75	Młyńska	-	125	Toruńska	6
26	Gałczyńskiego	5	76	A. F. Modrzewskiego	4	126	Traugutta	12
27	Garncarska	7	77	Moniuszki	1	127	Tuwima	-

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA PLESZEWA

28	Gdańska	2	78	Norwida	7	128	Tyniec	3
29	Gdyńska	2	79	Nowa	8	129	Wąska	1
30	Gierymskiego	2	80	F. Nowowiejskiego	-	130	H. Wieniawskiego	1
31	Glinki	4	81	Ogrodowa	22	131	Wierzbowa	6
32	Grottgera	3	82	Olsztyńska	-	132	Witkiewicza	4
33	Grunwaldzka	5	83	Osiedlowa	1	133	Wiśniowa	1
34	Gen. J. Hallera	7	84	I. Paderewskiego	-	134	Władysława Jagiełły	3
35	Helska	-	85	Panieńska	2	135	Władysława Łokietka	-
36	W. Jacorzyńskiego	-	86	Piaski	33	136	Wł. Warnerczyka	-
37	Jana III Sobieskiego	17	87	Plac Kościelny	2	137	Wodna	5
38	Kaliska	103	88	Plac Kościuszki	3	138	Wrzesińska	-
39	M. Karłowicza	2	89	Pl. Powstańców Wlkp.	3	139	Wschodnia	3
40	Karczewskiego	12	90	Pl. Wolności im. Jana Pawła II	2	140	Wyspiańskiego	7
41	Kasztanowa	4	91	Podgórna	17	141	Zachodnia	20
42	Kazimierza Wielkiego	25	92	Polna	3	142	Zamkowa	10
43	J. Kiepury	-	93	Pomorska	13	143	Zielona	23
44	Kilińskiego	11	94	Poziomkowa	1	144	Zygmunta Augusta	2
45	S. Kisielewskiego	-	95	Poznańska	154	145	Zygmunta Starego	16
46	Koźmińska	16	96	Prokopowska	21	146	Zygmunta III Wazy	-
47	Kochanowskiego	13	97	Prusa	10	147	Żeromskiego	8
48	Kolejowa	14	98	Przemysława II	-			
49	Komunalnych	1	99	70 Pułku Piechoty	-			
50	Konopnickiej	-	100	M. Reja	6			

Źródło: Ewidencja działalności gospodarczej UMIG Pleszew

Powyższa tabela przedstawia wszystkie podmioty gospodarcze, których miejsce wykonywania działalności jest wskazane na danej ulicy. Nie wykazano w tabeli podmiotów, których miejscem wykonywania jest teren całego kraju.

Szczególna rola, podobnie jak w sytuacji makro, przypada małym i średnim przedsiębiorcom – najliczniejszego sektora w Polsce. Te podmioty charakteryzują się elastycznością i dynamiką rozwoju, a ich działalność ograniczają bariery formalno – prawne.

Sytuacja gospodarcza w skali makro nie pozostaje bez wpływu na kondycję pleszewskich podmiotów gospodarczych. Zmiany w ustawodawstwie są częstą przyczyną likwidacji działalności, co ma swoje odzwierciedlenie we wzroście liczby bezrobotnych. Statystycznie liczba podmiotów gospodarczych rośnie, choć w poszczególnych latach widać wahania spowodowane przemianami społeczno – gospodarczymi.

Działami dominującymi w Pleszewie są handel i usługi, co jest analogiczne do ogólnopolskich tendencji. Szczegółowa analiza rejestrowa podmiotów gospodarczych Pleszewa wykazała, że największą grupę stanowią podmioty świadczące usługi dla ludności oraz osoby fizyczne zajmujące się działalnością handlową. 44,7% podmiotów gospodarczych Miasta i Gminy Pleszew to podmioty prowadzące działalność handlową, 44,5% - działalność usługową, 0,9% - działalność gastronomiczną i 9,9% - to pozostała działalność (produkcyjna).

Ze względu na niewielki potencjał podmioty gospodarcze mają bardzo małą zdolność walki konkurencyjnej z innymi formami handlu. Przedsiębiorstwa handlowe i usługowe w Pleszewie to w większości bardzo małe firmy zaliczane, zgodnie z art. 104 ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. 04.173.1807), do grupy mikroprzedsiębiorstw (tj. zatrudniające do 9 osób).

Najpopularniejszymi branżami dominującymi w Pleszewie są: handel detaliczny artykułami spożywczymi, handel detaliczny artykułami przemysłowymi, auto – handel, ślusarstwo ogólne, kotlarstwo, mechanika pojazdowa, stolarstwo, murarstwo, instalatorstwo sanitarne i CO.

Według Głównego Urzędu Statystycznego, Oddział w Kaliszu w systemie REGON w roku 2003 było zarejestrowanych w Pleszewie 416 sklepów, zaś poza miastem – 61, a w całym powiecie pleszewskim – 771. Liczba mieszkańców w Pleszewie przypadająca na jeden sklep wynosi: 62,7 osób. Dla porównania np. w Gostyniu – 69,9, Jarocinie – 70,3, Lesznie – 62,5, Suwałkach – 67,8. W Unii Europejskiej wskaźnik ilości mieszkańców na 1 sklep wynosi 280 – 320 (dane z 2001r.). Te dysproporcje można zinterpretować następująco: jeden sklep w Pleszewie utrzymuje się średnio z około 63 mieszkańców. Aby utrzymać się z zakupów tak niewielkiej ilości klientów drobne sklepy muszą utrzymywać dość wysokie marże sprzedawanych towarów. Wpływa to bezpośrednio na wyższy poziom cen i wyższe koszty utrzymania.

Analizując inny wskaźnik charakteryzujący sieć handlową wynika, że w Pleszewie jest 15,9 sklepów przypadających na 1.000 mieszkańców. Dla porównania: w Gostyniu – 14,3, Suwałkach – 14,7, Poznaniu – 14,1. W porównaniu do innych krajów europejskich wskaźnik ten dla Polski jest znacznie za wysoki – np. na Węgrzech wynosi 2 sklepy, we Francji – 1,3, w Słowacji – 1,8 sklepów na 1.000 mieszkańców.

Zgodnie z analizą rejestrów ewidencji działalności gospodarczej liczba podmiotów gospodarczych zajmujących się działalnością handlową w różnych formach w zakresie artykułów przemysłowych (m.in. obuwie, odzież, AGD, meble, chemia, kosmetyki, materiały budowlane, skup złomu, auto – handel, artykuły ogrodnicze, nawozy, pasze, RTV, itp.) wynosi w Mieście – 628, a poza Miastem – 216. W branży spożywczej – 177 podmiotów w Mieście i 78 – na terenie wiejskim. Formy działalności handlowej to handel obwoźny, okrężny, hurtowy i detaliczny poza siecią sklepową.

W dziale usług kształtuje się następująco: 836 podmiotów gospodarczych w Pleszewie i 259 poza Pleszewem. Gastronomia – 14 podmiotów w Pleszewie i 7 – poza Pleszewem. Pozostałe podmioty gospodarcze to 244 firm zajmujących się produkcją. Więc 44,7% podmiotów gospodarczych Miasta i Gminy Pleszew to podmioty prowadzące działalność handlową, 44,5% - działalność usługową, 0,9% - działalność gastronomiczną i 9,9% - pozostała działalność (produkcyjna).

Analiza podmiotów gospodarczych przeprowadzona na podstawie danych urzędowych nie będzie odzwierciedlała stanu rzeczywistego, gdyż jeden podmiot gospodarczy może prowadzić działalność gospodarczą w kilku branżach, zarówno handlowej, jak i usługowej czy produkcyjnej, jak również w kilku miejscach wykonywania działalności. Wtedy to podmiot gospodarczy będzie wykazany w statystyce wielokrotnie, a to w efekcie „zniekształca” dokładną liczbę podmiotów gospodarczych. Inną kwestią jest również fakt, że osoby fizyczne mają obowiązek rejestrowania się zgodnie ze swoim miejscem zamieszkania, co nie jest równoznaczne z miejscem wykonywania działalności. Stąd na terenie Miasta i Gminy Pleszew znajdują się takie podmioty, które nie figurują w ewidencji działalności, a prowadzą działalność.

Na podstawie przebadanych 70. wybiórczo wybranych podmiotów gospodarczych w Mieście Pleszewie dokonano analizy liczby osób pracujących i powierzchni sprzedażowej sklepów (dane z 2003r.) Liczba pracujących w tych placówkach wynosi 173 osoby, co daje średnio przeciętne zatrudnienie w jednej firmie (sklepie) – 2,5 osoby.

Powierzchnia sprzedażowa wynosi w sumie – 3.459,17 m², co daje średnią wielkość powierzchni sprzedażowej w Pleszewie 49,4 m² na w porównaniu do średniej krajowej, która wynosi 67,9 m² w roku 2002.

Szacunki więc wyraźnie wskazują na to, że Pleszew podobnie jak wiele innych miast w Polsce nie odbiega od średniej krajowej. Większość sklepów to sklepy o tradycyjnej formie sprzedaży. Handel na początku lat dziewięćdziesiątych wchłonął znaczną część tych, którzy utracili pracę w okresie transformacji gospodarczej kraju. Złagodziło to wtedy skutki bezrobocia. Małe sklepy dały pracę i źródło utrzymania setkom ludzi. Część z tych ludzi straciło pracę i straci, gdyż większość aktualnych kupców nie ma żadnego przygotowania fachowego i odpowiedniej wiedzy o handlu, aby prowadzić walkę konkurencyjną o utrzymanie się na rynku, nie mówiąc o braku kapitału na rozwój własnej działalności. Według przeprowadzonych badań przez Instytut Eurotest 70% kupców ma inne niż handlowe wykształcenie i nie uczestniczyło przy tym w żadnych szkoleniach poszerzających wiedzę handlową i marketingową.

Średnie zatrudnienie w pleszewskich sklepach jest na podobnym poziomie, jak w innych miastach w Polsce. Dla porównania: w Gostyniu – 2,3 osoby, w Olsztynie – 2,5 osoby, w Suwałkach – 1,9 osoby, w Białymstoku – 2,8 osoby, w Nowym Sączu – 2,9 osoby. Poziom więc tego wskaźnika potwierdza fakt, że przedsiębiorstwa handlowe w Pleszewie to w większości bardzo małe firmy, zgodnie z PKD zaliczane do grupy mikroprzedsiębiorstw (tj. do 9 zatrudnionych). A więc tych firm, których w strukturze handlu jest 96%.

2.3. Zjawisko szarej strefy

W Mieście nie przeprowadzono specjalnych badań nad zjawiskiem szarej strefy. Ze źródeł nieoficjalnych przyjmuje się jednak, że jej wielkość nie odbiega od średniej krajowej. Szczególnie zjawisko to uwidacznia się w rolnictwie.

2.4. Tereny pod inwestycje

Atrakcyjność Pleszewa dla inwestorów to szczególne zadanie dla lokalnego samorządu. Miasto i Gmina Pleszew prezentuje ofertę inwestycyjną dla potencjalnych zainteresowanych, głównie na stronie internetowej. Zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego tereny te mogą mieć różnorakie przeznaczenie.

Miasto zapewnia wszelką pomoc inwestorom w wypełnianiu niezbędnych warunków formalno – prawnych.